

BRASSÓ

BRASSÓ, Színház-utca 95. sz.
hova a lap szellemi részét illető minden
közlemény intézendő.
Kéziratok vissza nem adatnak.

KIADÓHIVATAL:
ALEXI KÖNYVNYOMDÁJA, BRASSÓBAN
színház utca 95 sz. alatt,
hova az előfizetési pénzek s hirdetések
bérmentesen küldendők.

postán küldve:
Egész évre 7 frt., Félévre 3 frt 50 kr
Negyedévre 1 frt. 80 kr.
Külföldre egész évre 20 Frank.

HIRDETÉSEK DÍJA:
4 hasábos garmond-sorért 4 kr., 1-10 so
helyre 40 kr.) Minden egyes hirdetés bérle
díja 30 kr., nagyobb és többzetű hirdeté
seknel kedvezmény; nyilt-tér sora 10 kr.
Hirdetések és nyilt-tér előre fizetendők

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

MEGJELENIK HETENKÉNT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban: A kiadóhivatalban; Budapesten: Lang Lipót és Schwarz; Haasenstein és Vogler (Jaulus), Dukas és Mezei, Goldberger A. Bécsben: Haasenstein és Vogler, (Ottó Maasz), Schalek Henrik Oppelik Alajos, Dukas M.; Frankfurtban: Daube G. L. és Társa; Berlinben: Rudolf Messe; Bukarestben: Vatzina R. hirdetési irodájában

134. szám.

BRASSÓ, Csütörtök, november 19-én.

I-só évfolyam 1885.

A brassai ipar s a kormány.

A delegációkban városunk ipara és spe-
cialiter a lábbeli-ipar került szóba. A sza-
badelvű párt egyik kiváló tagja, Kolozsvár
város országgyűlési képviselője, Hegedűs Sán-
dor interpellálta meg a közös hadügyminisz-
tert, miért nem részesíti a vidékieket is és
nevezetesen Brassó város iparosait a katonai
szállítmányokban.

Ezen fellépés iparosaink körében igen jó
benyomást tett. Meggyőződtek arról, hogy
megyénk határain túl nem szűnnek meg a mi
érdekeink iránt érdeklődni; meggyőződtek ar-
ról, hogy a szabadelvű párt az, mely sorsunk
javítását czélozza s míg ellenzéki képviselőink
e megye iparának s kereskedelmének meggon-
dolatlan politikájuk által folyton ártanak, ad-
dig a szabadelvű párt tagjai — a kik ugyan
távol állanak tőlünk — meleg érdekekkel visel-
tetnek irántunk s minden lehetőt megtesznek
érdektünkben.

A Hegedűs fellépése szülte benyomások
még nem multak el s ime már egy újabb
tényállást kell regisztrálnunk.

A kereskedelmi miniszter Turóczy Adolf
pénzügyi főtanácsost és fővámigazgatót váro-
sunkba küldötte, hogy itt a viszonyokat, a
helyi érdekeket tanulmányozza. Szüksége van
erre a kormánynak a Romániával kötendő
kereskedelmi szerződéshez, melynek előmunká-
latai már közel állnak befejezésökhöz.

Ez a küldetés igen figyelemre méltó s
reánk nézve különös fontossággal bír. Igaz
ugyan, hogy a helyi érdekeknek soha sem
szabad az országos érdekek fölé kerekedniök.
Vannak azonban esetek — és ilyen ez is, mi-
dőn a helyi érdek egyszersmind országos ér-
dek is. A román vám- s kereskedelmi szer-
ződés az egész ország érdeke, de főleg az
erdélyi részeké. Oly vitális érdeke azonban
egyetlen vidéknek s városnak sincs, mint épen
Brassónak s a vele érdekközösségben lévő Szé-
kelyföldnek.

A Királyhágón túl kevés jelentősége van,
akár köt monarchiánk Romániával szerződést,
akár nem. Legfeljebb érdekli a malomipart,
— de itt is első sorban a brassai malmokat.
A magyarországi gabonaárakra igen kevés be-
folyása van a román gabona vámmentességé-
nek, — ez is első sorban az erdélyi s főleg
a székelgy gazdáknak árt.

Iparezikket pedig a Királyhágón tulról
nem visznek Romániába. Vagy erdélyi s kü-
lönösen brassai cikkek vitetnek be, vagy
Brassón keresztül osztrák cikkek.

A vám- és kereskedelmi szerződés meg-
kötésénél tehát kiválólag Erdély s nevezetesebb
iparvárosainak érdekeit kell szem előtt tartani.
Ily város első helyen Brassó, mely — elte-
kintve magas fokon álló iparától — már föld-
rajzi fekvésénél fogva is, a természet által is
a keleti, tehát romániai kereskedelemre van prae-
destinálva.

Ennek érdekeit tehát fontolóra venni,
viszonyait behatóan tanulmányozni egy eset-
leges szerződés megkötésénél első kötelessége
a kormánynak.

Elismerte ezt a földmivelés-, ipar- és ke-
reskedelem ügyi miniszter ur. Azért küldötte
ki ipar és kereskedelmi viszonyainak tanulmá-
nyozására Turóczy fővámigazgató urat, a ki-
nek feladata leendő már most tapasztalatait
városunk s az ország előnyére érvényesíteni.

Brassó piacza az egész Székelyföldnek s
itt alkalma van Turóczynak némileg — habár
indirekte — azoknak viszonyait is tanulmányoz-
ni, érdekeit megismerni.

Alkalma van meggyőződni arról, hogy
Brassó s vidéke ipar-vidék a szó legteljesebb
értelmében s hogy ezen vidék tekintélyes ipa-
rára nézve igen fontos kérdést képez a kérdé-
ses szerződés megkötése, avagy meg nem kö-
tése. A bőripar, a nyers s feldolgozott bőr-
árak egyaránt, a posztó-, fa-, kötélverő s
bádóg-, általában fémipar, mindmennyi Ro-
mániában bírja egyedül legjobb piacát. Ha
ezt elveszti, úgy ez ipar is, e vidék is majd
elvészett. —

A kereskedelmi miniszternek ezen újabb
intézkedéséből azonban tisztán világlik ki, hogy
ő ezen vidékiparát nemcsak elejteni
nem akarja, hanem töle telhetőleg
fejlesztetni.

Mi mást jelentene e kiküldetés? Érdeke-
inket figyelembe akarják venni, mielőtt az
elaboratum elkészítették.

Nem akarunk a fővámigazgató ur véle-
ményének praedjudikálni, de talán szabad ama
véleményünknek kifejezést adni, hogy viszo-
nyaink között a brassai iparra nézve a suly-
vám a legkedvezőbb. Nem úgy a székelgy-
földi iparra. A sulyvám reánk nézve sokkal

előnyösebb, mert a vámtételek különösen posz-
tóra s bőrneműekre sokkal kisebbek s e mellett
minden visszaélés is kizárt román részről. Az
értékvámmal — eltekintve reánk nézve ked-
vezőtlen voltától — a román közegek hallat-
lan visszaéléseket követnek el napról-napra s
ezekkel riasztják vissza iparosainkat a kivitel-
től. Lehetetlenítik ezt.

Már csak ezért is kívánatosabb volna a
sulyvám, mert kizárja az oly gyakori vissza-
élést. —

A kereskedelmi szerződés Romániával bi-
zonyára meg fog köttetni. Országunk s külö-
nösen ez országrész érdekei követelik ezt. Mi
kezdetől fogva is a szerződés megkötése mel-
lett voltunk, sőt bizonyos mértékben kedvez-
ményeket is ajánlottunk Romániának adni, ha
az nekünk is biztosítja a szükséges előnyöket.
Ezt mondjuk ma is. De egyre mégis figyel-
meztetnünk kell kereskedelmi kormányunkat
s köztünk időző tisztelt képviselőjét.

Kösse meg Magyarország e szerződést
Romániával akár kölcsönös szabad kereskede-
lem, akár védvám, akár pénzügyi vámelvek
alapján, egyről ne feledkezzenek meg. Romá-
nia oly állam, mely szeret magának minden-
ben kibúvót engedni. A román kormány
minden fufangot arra fog felhasználni, hogy
a mi kezeinket megkösse s az övét kiszaba-
dítsa. Hivatalnokai gyűlölnék mindent, a mi
erdélyi s egyáltalában magyar. Ha a szerző-
dés csak legkisebb kibúvót fog engedni, ők
meg fogják azt találni a magyar ipar és iparos
kárára, míg a mi kezeink kötve lesznek s mi
nem fogjuk a sérelmeket viszonzozhatni.

Ha a kormány Romániával kereskedelmi
egyezségre lép — a mi valószínű — akkor
arra kell törekedni, hogy ama szerződés cik-
kelyei a lehető legvilágosabbak legyenek s
ugyan megkössék a románok kezét; vagy
más szóval: ha a kereskedelmi kormány Ro-
mániával szerződésre lép, akkor „meg kell azt
kötni az artikulusok és paragrafusok lehető
világos kötelékeivel.“

Romániával körmönfontan kell elbánni,
különben mi huzzuk a rövidebbet. A romá-
nok jól tudják, hogy Erdély ma nagybárra
iparúzó s ugyiszólván Magyarország jövődó
gyártelepe; tudják, hogy Erdély oszlopa Ma-
gyarországnak s a Székelyföld oszlopa Erdély-
nek: tehát nagyon természetes, ha igyekeznek

A „BRASSÓ“ TÁRCZAJA.

Egy asztaltársaság.

Társadalmi vázlat a fővárosból.

Molnár Viktortól.

(Folytatás és vége.)

De azért még sem volt háziasszonyunk önző;
másokat is főköttő alá akart hozni. De csak akkor
mutatta be szívesen, ha a versenyt vele kiállotta.

Nem csodálkozhatni tehát, ha a társalgás legin-
kább csak az ételek körül fordul meg; annak fontos és
életbevágó minőségét minden egyes tag egyhangulag
elismeri.

Minden délben a legtöbb időt annak megállapi-
tására foglalja el, hogy hol lesz este a vacsora. Né-
mely helyen az étel rossz, másutt a bor hamis, vagy
a felszolgálás haszontalan.

Nagy nehezen vagy ötven vendéglőnek erős és
gyenge oldalát felhánytorgatva, nem kis küzdelemmel
egynél végre megállapodásra jutnak.

E fontos kérdés eldöntése után nem marad egyéb
hátra, mint a feltálat ételek kritizálása. Egyik azt
mondja, miért van leve ennek, asszonyom? A másik
pompásnak találja így, a harmadiknak a multkor iz-
lett jobban.

Ekkor felszólal Gyarmathy Géza. „Lásza asz-

szonyom, ha itt lenne a szép Tauberné, az a kedves
szalmaözvegy, Mathild nagysám, minden kritika meg-
szűnnék. Mikor ő itt van közöttünk, mindent elfele-
dünk rajta kívül, nemde urak?“

„Igen, igen, úgy van! mikor hívja el nagysád?
oly rég nem volt már itt.“

„Hiszen csak nem lakhatik nálam, eleget szokott
jönni.“ Eleget, — mert szebb volt nálánál.

„Nekünk az soha nem elég; ne irigyelje tőlünk
azt a kis csemegét, látni ezt az isteni szép asszonyt“,
kiált fel lelkesedve Gyarmathy.

„Na, soha se aggódjék; el fog az még jönni!“
„De ki tudja mikor, ha meg nem hívja?“

„Szokott Mathildnak a nélkül is útja erre akadni
igy déli 1—2 óra között, akkor soha sem kerül en-
gem el.“

És csodálatos — az ajtó nyílik. Belép egy szép,
szőke, magas termetű, kék szemű piczi száju göndör
hajú hölgy.

Sugár termete hajlik, kacajja cseng, szeme ra-
gyog, karja ölelésre tárul — a háziasszony felé; az
örök barát-ágot tolmácsoló csók czuppan.

„Ah, Isten hozott Mathild! éppen emlegettek az
urak.“

„Valóban?“

Egy percze az étkezés szünetel, a székek to-
lódnak, a kezek duplán nyulnak a szép asszony felé,

És ő oly lágy, kifejezéstelen mosolylyal hajlong,
nevet, örül a hatásnak, mit belépte szült.

A Don Juan gavallér szívét ajánlja fel azonnal
s maga mellett egy helyet szorít.

A felvidéki ur kezét csókol illedelmesen; a de-
rék barna férfi mindezt mogorván nézi.

A kis szőke kövér ur a legjobb csemegéket rakja
tányérjára, csakis azt kötve ki, hogy a szép Ma-
thild onnét az ő szájába rakogassa, mit az bódult és
diadalittas mosolylyal meg is teszen, felkiáltva: „na,
már magát is meghódítottam!“

„Meg, élet-halálra asszonyom!“

„Hallod, Adél?“

„Hallom és meg vagyok győződve róla.“

A „felülcsepő malmak“ egyszerre rohamos zugó
áradattal hajtva, forogak, locsognak, habzó prűszkölő
tajtékot szórva a háziasszony szeme közé

És Tauberné boldogan, kigyult arczezal, gyö-
nyörben uszva osztogat itt egy titkos pillantást, ott
Párisként egy szelet almát, saját kezével eresztve a
bozontos bajusz alá; erre gyöngéden legyintve egy
konfidens kézre, mely egy kicsatolódott kapesot akart
helyre akasztani.

A szép Mathild megtett minden töle telhetőt,
hogy kellemes, vagy ha lehetséges, komoly hódítást
tegyen a jó alkalomadtán.

tegyen a jó alkalomadtán.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Erdélyt s annak Székelyföldjét lehetőleg gyengíteni. Ezt pedig részünkről csak elővigyázattal lehet ellensúlyozni.

Mi bizalommal viseltetünk kereskedelmi kormányunk iránt, hogy a román faji érdekek szemben győzelemre segíti a magyar érdeket. Bizunk azon kormányban, mely e kérdésben már eddig is feltétlenül elismerésre méltó tevékenységet fejtett ki; bizunk azon kormányban, mely gyönyörű példaadással mutatja meg az ellenzéknek, mily részrehajlatlan odaadással kell a közügyeket szolgálni s hogy azokból pártérdekeket kovácsolni: isten, haza és emberiség elleni bűn.

Bizunk azon kormányban, mely dacára e város következetes és megrögzött ellenségeskedésének, ily felette fontos ügyben elismeri jelentékeny voltunkat s kizárólag e város és vidéke érdekeit tanulmányoztatja. Épen azon városét, melynek képviselői örökösen a kereskedelmi kormányt támadják meg, melynek egyik képviselője a mult országgyűlési periódusban oly kvalifikálhatatlan módon támadta meg a kereskedelmi minisztert, hogy politikájával tönkre nyomorítja iparunkat és kereskedelmünket.

Nemesebb bosszút a miniszter e városon nem állhatott volna, mint e kiküldetéssel, a melyből közönségünk s első sorban nagyszámu iparos elemünk merithet a jövőre nézve.

Alkalma van ujabb meggyőződést szerezni arról, hogy a kormánynak Brassó város és vidéke érdekei szívében fekszenek. Nem a magyar érdekek, hanem magyar, szász és román összérdekei. A kormány emelni akarja e várost és vidékét, iparát és kereskedelmét azon fokra emelni, melyen állania kellene. E város jóléte foglalkoztatja kormányunkat különféle kérdésekben, s erős meggyőződésünk, hogy a mit felvirágzására a kormány tehet, azt mind meg is fogja tenni.

A kormány velünk szemben legszebb oldaláról mutatja magát, s mégis mit kell tapasztalnia? E város és megye közönsége rut hálátlansággal fizet. Akkor, midőn a kormány önzetlen jóindulatát mutatja ki irányunkban, mi azzal fizetünk, hogy megrögzött ellenzéki férfiakat küldünk ellene az országgyűlésbe. A helyett, hogy támogatnók az ország boldogítására vonatkozó törekvéseit, épen mi szaporítjuk az akadályok számát. — Mi más ez rut hálátlanságnál?! ... Vajjon a jótévő azt érdemli-e pártfogoltjától, hogy a miért annyi jóval elhalmozta, fejlődését előmozdította, érte tetemes anyagi áldozatokat hozott, elvégre is jutalmul közáport nyerjen?! Ez Brassó megye és város magatartása a kormánnyal szemben, a mely bizony épen tőlünk érdemelne több köszönetet.

Ha eltekintünk attól, hogy ez a kormány tíz év óta mennyire emelte az országot — hiába tagadják ezt az ellenzékiek — s pedig

És bizony, nem rajta mult, hogy bár étette galambjait kezéből, itatta bárányát, ölelte rózsáját, még sem sikerült.

Mert ez a fővárosi élet furcsa; hitetlen világ ez. Nincsen, ki hinne, nincsen, kinek hinni, nincs, kibe bizni.

Most is kisült, hogy a szép asszonynak csak jól játszott szerepe a szalmaövegyi, mert bizony oltárt, papot, tanut nem jelölt ki a végzet még eddig számára. Így akart szert tenni valahogy mindezekre, de a tervet nem érlelheté meg; el kellett züllenie a háztól, a házi asszony gyanakvása miatt, ki tetteit, magaviseletét görbe szemmel nézte.

Mert hiába; Adél asszony sehogy sem tudott belenyugodni abba a gyöngéd vigasztalásba sem: „hogy ha az asszony tul van is egy bizonyos meghatározott koron, mindég van értéke, ha — tud főzni.”

Hasztalan volt minden irigy czim, eredménytelen minden kísérlet a szép asszony visszaültetgetésére.

Ezt a kis intermezzot kivéve, az ételek uralják a tért az egész asztaltársaság kebelében folyvást.

És dicséretükre legyen mondva, belenyugodtak a sorsba, hogy Taubernét nélkülözni kell.

Az a sok vallomás, szép szó kirepült a kémény füstje között. Prózái világ!

Hajh, az asszonyok, ha tul vannak a kánoni koron, nagyon óvatosak és igen, igen erényesek.

ettől eltekinteni egyetlen jó hazafinak sem volna szabad s csak azt vesszük figyelembe, hogy speczialiter Brassó megye is ezen tíz év alatt mily óriási haladást mutathat fel, vajjon nem kell-e pirulnunk önönmagunk előtt, hogy e tíz év alatt — egy ciklus kivételével — meddő, káros magatartást tanusítottunk, akadály voltunk a fejlődésben!

S miért? ... A magyarságot nem okozhatjuk. Alig-alig lesz valaki e megye magyarságában, a ki ezt be nem fogja látni s nyiltan nem fog sorakozni a szabadelvű párt mellé. Az iparosok és kereskedők között nem hihetjük, hogy egy is volna. Nem is lehet. Ha ma még egészen nemis, már a legközelebb jövőben ők fogják érezni e kormány működésének áldásos voltát.

Ily káros magatartást csak szász és román polgártársaink többsége tanusított eddig. Félre voltak vezetve. Vezetőik azzal ámitották, hogy a kormány meg akarja őket fosztani nemzetiségüktől. Rút ámitás! ... Szász s román polgártársaink többsége elhitte azt nekik. De talán magukba térnek s belátják, hogy ez csak ámitás volt.

Első sorban a szász s román iparos és kereskedő elemnek kell belátnia azt, hogy, ha boldogulni akar, számára csak egy mód s egy út van: az, melyet mi követünk — támogatni a kormányt s szabadelvű pártot. Ennek erősödésétől függ a mi fejlődésünk.

Azért, polgártársak, magyarok, szászok és románok! térjünk magunkba és sorakozzunk nyiltan a szabadelvű párt mellé. Ezt megérdemli tőlünk e párt, mely értünk annyit tett s még fog tenni. Ezzel tartozunk neki, de tartozunk magunknak is.

Szt. J.

Belföld.

Kitüntetések. A hivatalos lap 246 kiállítási kitüntetést közöl. Matlekovits államtitkár a szent-István-rend középkeresztjét, gróf Zichy Jenő az első osztályú vaskorona-rendet, Schnierer a Ferencz-József-rend középkeresztjét nyerték.

A magyar delegáció és szerb hadüzenet. A magyar delegáció szombati üléséről a bécsi lapokban megjelent tudósításokban az állott, hogy a delegáció „élénk éljenzéssel” fogadta Szógyény osztályfőnök közlését a szerb hadüzenet megtörténtéről. Némely lap, — különösen a „N. Freie Presse, — ehhez az éljenzéshez mindenféle okoskodásokat fűzött. Ennek következtében két nagykövet kérdést is intézett a külügyi hivatalhoz a dolog mibenléte iránt. Az ekként európai eseménynyé felfújt incidens pedig oda redukálható, hogy a midőn Szógyény előadta, hogy a szerbek átlépték a bolgár határt, egy delegátus a hátsó padokban azt mondta rá: „Éljen!” Ezt meghallotta egy, a közelben ülő hírlap-tudósító és jelentésébe beleírta: „Élénk éljenzés.” A gyorsírók, a kiknek pedig ugyancsak éles fülök van, ebből az „élénk éljenzésből” mit sem hallottak s azért az ő tudósításukban erről nincs is említés téve. E tárgyban a bécsi lapokhoz helyreigazító nyilatkozat küldetett.

A keleti háború.

Szófia, nov. 16. (Délelőtt 11 órakor) Makacs harc után sikerült a szerbeknek Rapezán át előnyomulva, Trn környékét megkerülni. A szerb csapatok most a trn-brezniki országutat tartják megszállva. Másrészt a bolgárok bátor ellenállás után lemondtak a Dragoman-szoros megvédéséről és Slivnitza körül összpontosítják haderőiket.

Slivniczát még ma fogják a szerb csapatok megtámadni, melyek igen jelentékeny számmal nyomultak elő. —

Ma ütközetet várnak, mely Szófia sorsa fölött fog dönteni.

Szófia, nov. 16. (1 órakor délután.) A fejedelem Slivniczába ment. A főhadiszállás azonban Szófiában marad. Azt hiszik, hogy az ellenség ugy Breznikben, mint Bernikben makacs ellentállásra fog találni. A mai ütközet valószínűleg Szófiától 40—50 kilométernyire fog végbemenni. A Ruméliából jövő 4000 főnyi katonaság egy óra mulva érkezik ide.

Belgrád, nov. 16. Beniczky ezredes tegnap csapatai egy részével Caribrodnál négy redouteot foglalt el és 200 bolgár katonát ejtett fogságba. Ugyanazon a napon a Timokserég Adilet vette be, miután a bulgárokat kiüzte sánczaikból, amely alkalommal 150 bolgár esett fogságba. Összes veszteség a szerbek részén az ellen-

ségeskedés megindítása óta 200 sebesült (ezek közt két tiszt) és 50 halott (ezek közt egy tiszt.) A királyi hadsereg minden ponton folytatja az előnyomulást.

Szófia ellen három hadosztály működik Beniczky, Miskovics és Topolovics parancsnoksága alatt, míg a Timok hadosztály Gyukics parancsnoksága alatt Vidint Szófiától elvágni igyekszik.

Szófia, nov. 16. (Éjjel.) A szerb csapatok ma este heves rohamot intéztek Trn község ellen, s rövid de véres csatározás után elfoglalták. A bolgárok e csata alkalmával igen gyengén viselték magokat, s több csapatot fenyegetéssel lehetett csak támadásra vezényelni. A lelkesen előre rohanó szerb csapatok előtt két önkéntes bolgár század már a csata kezdetén letette a fegyvert.

A szerbek kezébe két ágyu és számos fogoly esett. A puskatűz esti 9 óra tájban szűnt el lassan-lassan. A község, melynél a csata lefolyt — ég.

A bolgár külügyminiszter új köriratban konstatálja, hogy a szerb előcsapatok Szófiától két órányira foglaltak állást.

Itt a városban e megdöbbentő hír páni rettegést idézett elő. Az emberek az utcákon csoportosulnak össze, s sokan szöknek ki a városból.

A külügyér távirati uton szólította fel a szultánt, hogy a béke gyors megkötése miatt alkudozzon az ellenséggel.

Román lapszemle.

A kolozsvári „Magyar Polgár”-nak a románok mellett történt felszólalása következtében a brassói „Gazeta” így elmélkedik:

„Valahányszor szó volt a románok és magyarok közötti viszonyokról, mindig azt mondtuk, hogy a magyar sajtó még többet tesz ezen viszonyok elmérgesedésére azon eljárásával, melylyel minden alap nélkül gyanúsítja és feketíti tetteinket, a magyar népet a románok ellen ingerelvén.

Nem egyszer voltunk erősen megtámadva, főleg a kolozsvári lapok által ezért az állításunkért. Nem várunk, hogy épen most adjon teljes elégtételt épen egy kormánylap, mely megokolás nélkül támadóink sorában állott, s folytonosan izgatott ellenünk, és az állam ellenségének nevezett. Ez a lap a kolozsvári „Magyar Polgár.” Lehet, hogy a kolozsvári kormánypártiak figyelmeztetve lettek(?) Tiszától, hogy hagyjanak fel némileg alármirozó és gyanúsító eljárásukkal, melyet néhány év óta(?) követnek, mert hála ezen a magyar sajtóban üzött izgatásoknak, a nagy világba szétterjedett az a hír és áhír, hogy az egész Erdély nem egyéb mint a forradalmárok és irredentisták tábora. Nem jöhet össze bizonyos helyen két román úgy, — írja a „Magyar Polgár”, — hogy a magyar sajtóban azt ne hieszteljék, hogy ők a magyar állam ellen összeesküsznek. Ez a nyilatkozat eléggé jellemzi helyzetünket, a melyben vagyunk. Azonban ha magyar lap most a kormányt menteni akarja, állítván, hogy nem ez, hanem csakis a magyar sajtó hozta be a gyanúsítás rendszerét: akkor nekünk úgy tetszik, hogy hiába való kísérlet fehérre mosni a szerecsent. Mi tudjuk, hogy a magyar sajtó mindig ugyanazon a huron játszott, a melyet a miniszterek (?) és országos képviselők (?) feszítettek fel. Innen terjedt szét a hír az országban, hogy a románok az állam ellenségei lennének, mert ők is egyenlő jogokat követelnek. Ha ma a „Mr. Polgár” rossz néven veszi a magyar sajtótól, hogy minden írástudó románban egy irredentistát lát, hogy minket minden megokolás nélkül gyanúsít: akkor bocssáson meg nekünk, ha eszébe juttatjuk, hogy a hirhedt kiáltvány előtt nem valánk kevésbé(?) gyanúsítva, csak hogy akkor nem neveztek irredentistáknak, hanem daco-románoknak, veszedelmes izgatóknak, az állam ellenségeinek és föld alatt működő vakondoknak.

Hisszük, hogy megengedik a kolozsvári lapok, hogy azon jelzők, melyeket honpolgáraink velünk szemben használnak, mit sem jeleznek, hanem jelzik a rágalom(?) és gyanúsítás(?) rendszerét, melynek legkárosabb következményei lehetnek. Ha ezt a végzetes rendszert el akarják ejteni, akkor ejtsék el ezzel nem csak az irredenta, hanem a daco-román gyanúsításokat is, az állam elleni ellenségeskedést és több másokat is. Félrendszabálylyal nem lehet a bajt elhárítani. Ezután közli a „Mr. Polgár” cikkét.

Nem lehet lapunknak feladata, már csak kicsiny terjedelménél fogva sem lehet, a „Mr. Polgár” szöszölőjeként közbelépni. Azt azonban mi is helyeseljük, a mit e tárgyban a „Mr. Polgár” irt. Az ilyen előzékenységet azonban a „Gazeta” és általában a hazai román sajtó hasonló előzékenységgel kellett volna, hogy fogadja.

Mi már régen kifejeztük azon óhajításunkat, hogy szelidüljön csak valamicskével a hazai román lapok hangja, s azonnal tapasztalni fogják, hogy a ma-

gyar sajtó is más magatartást fog követni velük szemben. Szavunk elhangzott. Most a „Mr. Polgár“ szólalt fel s mi az ő felszólalását helyesljük és üdvözljük. Azonban midőn ezt őszintén tesszük, sajnálattal kell kinyilvánítanunk, hogy a „Gazeta“ nem fogadta, nem méltányolta a „Mr. Polgár“ felszólalását úgy, a mint vártuk. Sorából kitűnik, hogy ő ezt a felszólalást is gyanúsítja, a kormány sugalmazásának tulajdonítja; gyanúsítja a minisztereket, az országgyűlési képviselőket, míg magát és lapársait ártatlan színben engedi a háttérben feltűnni. Pedig tudhatná a „Gaz.“ és társai, hogy azt az irredentát az ő maguktartása mérgecsinálta el az által, hogy nem szóltak fel ellene, a mit mi itt több ízben hangsúlyoztunk. Azonban már ha az irredenta csunyaságok valamiképp napirendről levétetnek, s valóban jó is lenne, hogy levétessenek, a román lapokra is várakozik egy igen fontos feladat a belbéke, a közeledés érdekében és ez az, hogy ne piszkolódjanak az erdélyrészi közművelődéssel; tegyenek úgy, mint mi tesszük az Asotiatunéval, látjuk; de nem üldözzük, nem gunyoljuk, nem piszkoljuk. Ne állítsák mindennap pellengére azon románajku honpolgárokat, kik a kultur-egylet számára egy pár forintot áldoznak, gyűjtenek. Ne csináljanak országos veszedelmet abból, ha az állam édes hazánk valamely pontján államiskolát állít. Ne tüntessék fel renegátnak, a román nép ellenségének azt a románt, a ki a románság érdekeit a magyar haza és alkotmány keretében kielégíthetőnek hirdeti. Ne üldözzék a román lapok azon román lelkészeket, a kik az államsegélyt elfogadják, úgy tekintvén ez által őket, mintha ez által eladták volna nemzetüket.

A „Mr. Polgár“ megtette az első lépést nem felsőbb, hanem saját legjobb meggyőződése és a haza érdekében. Most már a román lapokon van a sor, mi pedig várunk, észlelünk.

Czenkalji.

Kultúregylet.

Kivonat az Erdélyrészi Magyar Közművelődési Egylet munkaprogramjának vázlatából.

Jövő decz. 12-én fogja az erdélyrészi közművelődési egyesület igazgató-választmánya tárgyalni azt a munka-programmot, melynek bő kivonata alább következik. Akkor ez egyesület iránt országszerte mutatkozó lelkesedés, hogy a teendők körvonala felől e vázlat közlésével az áldozó magyar közönséget tájékoztatni kötelesség. A közlött kivonat természetesen csak javaslat értékével bír s miután minden alapító tag az egyesület igazgató-választmányának is tagja, joguk van az alapítóknak a program irányására a nevezett ülésben bölcs belátásuk szerint befolyíniok. A kidolgozást egy 7 tagú bizottság eszközölte.

*

Az egylet munkakódási tervének megállapításánál véleményünk szerint a következő irányokban kell mozgognunk:

Először is megállapítandó, melyek legyenek és minő módon valósíthatók meg a közművelődési, közgazdasági intézmények és rendszabályok, melyek egyletünk célja érdekében szükségesek.

Másodszor: minő módon hajtsa be a már aláírt tagsági díjakat s minő módon szerezzen új tagokat s ezek díjain kívül egyéb jövedelmi forrásokat.

Harmadszor: meghatározandó működése egész területén közművelődési és közgazdasági intézmények tekintetében a szükséglet, mi végből e területnek ilyen szempontból való térképe készíthető el.

Negyedszer: miután az ekként megállapított szükséglet fedezésére az egylet csak korlátozott erővel rendelkezik, addig is, míg vagyoni erejét újabb adományok s jövedelmi források nyitása által a szükséglethez mértén fokozni bírja, meglevő anyagi erejéhez képest alapítandó meg a legsürgősebb teendők sorozata.

Ötödször: mely egyletekkel s mily módon keljen összeköttetésbe lépni?

Hatodszor: meghatározandó a fiókok teendője.

Ezen főbb irányokon belül a mi az első pontot illeti, mily módon hozhatja létre, illetve segíyezheti ezen egylet az alapszabályaiban körülírt intézeteket? mindjárt ki kell fejeznünk abbéli meggyőződésünket, hogy a fő súlypontot a közművelődési intézmények létesítése, illetve gyámlítására kell fordítani, és pedig azért, mert a műveltség eltekintve nemzeti és hazafias jelentőségétől, már magában gazdasági értékkel is bír, de meg azért is, mert egyletünk jó ideig korlátozott anyagi erejét nem szabad elforgácsolnunk, mert egyletünk nincsen nagyobb szabású közgazdasági intézmények létesítéséhez vagy segíyezéséhez szükséges vállalkozási, üzleti ügyesség, tájékozottság birtokában, de oly szervezete, oly közege sincsenek, a melyek segítségével ilyenekre állandó befolyást, ellenőrzést gyakorolhatna.

Ugyanis tagjai a társadalom legkülönbözőbb rétegeiből állanak, igazgatási szervezetének benyolult-

nak kell lenni, másrészt pedig nagyjában csak ingyenes, tiszteletbeli közegekre szabad támaszkodnia, továbbá célja emberbaráti, nemzeti, nem valamely osztály külön érdekén alapuló, mint ilyen tehát közgazdasági vállalkozásra nem alkalmas, már pedig közgazdasági intézményeket mindig vagy az alapítók haszna, nyeresége, vagy bizonyos osztályok, földbirtokosok, iparosok különös érdeke bír teremteni, vagy ha ezek is hiányzanak, az államnak kell hatalmával a hiányt pótolni. —

A művelődési intézményekre kell ennél fogva működésünknel a fő figyelmet fordítani, mert ilyenek létesítése és vezetése inkább módunkban áll, s mert általuk gazdaságilag is segítjük a magyarságot, midőn oly intézményekkel látjuk el, a minőket szegénységben magának teremteni nem tudna.

S ha, a mint hiszszük, az eloláhosodás főoka a magyarság elszegényedése s a szegénységben a szegényebb sorsu oláhval egyház-, iskola-, szokás tekintetben egyforma életmódra való lépés, úgy magyar iskolát, templomot biztosítva neki, megmentjük a kényszerből, hogy olásőbb oláh templomot, iskolát, papot legyen kénytelen elfogadni.

(Folytatása következik.)

Zeneestély.

A „brassói róm. kath. jótékonyági egylet“ által Jaschik Gyula egyházi karnagy vezetése alatt folyó 1885. évi november hó 14-én a Nr. 1. nagytermében „az árva és szegény gyermekek javára“ rendezett s tánczczal egybekötött „zeneestély“-ről akarjuk a mult számból kiszorult referátát röviden elmondani.

A műsor — mely 9 számból állott — meg kell vallanunk, még ha a Cosinus kritikusanak szelleme kíséretne is — igen változatos volt. S épen azért itt mindjárt elismerésünket nyilvánítjuk az estély vezetője Jaschik Gyula karnagy iránt s köszönetet mondunk a buzgóságért, melylyel az estély sikerét biztosítani igyekezett.

Ezen elismerésünk azonban korántsem zárja ki azt, hogy ha bár az estélyt mint mindig, úgy ez alkalommal is általánosságban fényesen sikerültnek mondjuk, hogy ezzel egyidejűleg a műsor egyes piéceire vonatkozó észrevételeinket elhallgatnók. Nem tartozunk a tömjenezők sorába, de az igazságot még műkedvelőknek is — saját érdekükben — el merjük mondani.

Lássuk hát az egyes részleteket!

A 2. és 6. számok alatt előadott „Matrózda“ és „dalsokor“-ra vonatkozólag egy mellettem ülő német, de kitűnő szakértő s kifogástalan magyarérmelmű egyéniség ezt mondotta:

„A dalegylet e két darabot annyi érzéssel, olyan szabotossággal, szóval olyan praecizitással adta elő, a milyennel különbet hallani Brassóban nem mindennapi türemény. Kár, hogy a működők kevés számmal vannak, kár hogy a kiket az Isten ének és zenetehetséggel áldott meg, a kik közül én is sokat ismerek, nem sorakoznak ez egylet körül.

Ezen egylet pártolása egy azzal, hogy Brassóban a magyarság már a közel jövőben nagy és hatalmas legyen.“ Ehhez nekem nincs mit hozzátenni.

A műsor 3-ik számát dr. Matyéka áll. főreáltanodai tanár, a hegedűművész töltötte be; előadván Veuxtemps „Réverie“-jét. Nem tudjuk, hogy ahhoz, a mi a „Brassó“ egyik közelebbi mult számában művészünkéről pár sorban elmondatott, mi mit volnánk képesek adni?! Birálatba nem is bocsátkozunk e helyen, mert sokkal magasabban áll Matyéka ur zenetehetsége s technikája, semhogy ahhoz hozzászólnunk kellene; annyit azonban jó lélekkel mondhatunk s ajánlhatunk a t. közönség figyelmébe, hogy a ki Matyéka ur hegedűművészetében gyönyörködni, élvezni akar s a szép technikán bámulni kíván: ne mulasztson el egyetlen egy alkalmat ott megjelenni, a hol Matyéka ur hegedűjével jelen van

A 4-ik szám alatt „A királynő“ czimen egy mese lett előadva, felöltöztetve magán és karénekkal, szavalattal és zongorakísérettel. E piéce kritikájánál egyhamar nem tudjuk, hogy mihez is szóljunk; mert annyi fáradsággal és idővel, a mennyibe ez kerülhetett Jaschik urnak, azt hiszszük, értékesebbet is lehetett volna reprezentálni. Mese mesének marad, s ha csak azon mamáknak nem, a kiknek kedves leányai e mesében angyalokká szellemültek, de nekünk bizonyára valami nagyon élvezetes szórakozást nem nyújtott. Az ilyen mesék előadása beillik a téli estekre családi körökbe s gyermekek multságára, de én részemről egy zeneestély műsorát vele soha nem szaporítanám. Különbben a mese főbb szereplői Schmid Mariska k. a. (Grätchen) Vezár Jólán k. a. (Carl) Józsa Gizella k. a. (egy angyal) stb. derekasan állották meg helyüket a tehetség s a hangnak iskolázottsága egyaránt kiűnt mindháromnál, különösen meghatóan

érintettek a mesében előforduló rövidke duettek. Jaschik urnak újból és igen őszintén ajánljuk, hogy az ilyes piécek fölvetelét ne tartsa olyanoknak a melyek élvezetet nyújtanak a művelt közönségnek.

Az »Opera koszoru« mint Jaschik Gyula szerzeménye megerősíti abbéli meggyőződésünket, hogy J. ur megvan áldva olyan zenetehetséggel, minővel kevesen; s a szerzőnek csak előnyére válthatik idejének illetén módon való felhasználása. A mi pedig az előadást illeti, tekintettel az előadó műkedvelők különböző tehetségére, korása, komolyságára középszerűen sikerültnek mondható. A szegények s árvák ügye iránt tanusított rokonszenvert hála illeti a szereplőket.

Igen érdekes pontja volt a műsornak a 7-ik számu hegedű soló Huber Károly »Aradi emlék“-e. Érdekes volt pedig az előadó újdonsága és az előadás ügyessége miatt. Hartel Julia k. a. ki tudtunkkal először lépett a nyilvánosság elé, nagy reményekre jogosítja a brassói közönséget. Meg kell adnunk, hogy Hartel Julia kisasszony meglepő gyakorlottsággal kezeli a hegedűt s szabatos játékaival igen kellemesen szórakoztatá a közönséget. Szép tehetségének művelésére kitaratást kívánunk.

Utolsó előtti pontja a műsornak volt: »Első és utolsó föllépése egy 25 személyből álló külföldi zenének.“ Azon olvasó kedvéért, ki szem és fültanuja ennek nem lehetett, sietek megjegyezni, hogy csak a hangszerek s nem a zenészek jöttek Flandriából. Jaschik ur szíveségél az ő tanítványai mintegy 25-en (a nagy dobost nem értjük) egy-egy kártya- és czukorpapírból készült fuvó-hangszerrel láttattak el, s egy kis meg egy nagy dob zengzetes kíséretében adtak elő egy flandriai »mars“-ot. A közönség farsang utolsó napján képzelvén magát, kitűnően mulatott s előbb az újdonsült zenészeket (papiresöveken áténeklőket) azután meg a találékony Jaschikot tapsolta a podiumra, tetszésnyilatkozatával együtt annak is kifejezést adván, hogy a zenetársulat másítsa meg szavát s a farsang végén lépjen fel csak utószor.

A nyitányt és záradékot a helyben állomásozó ezred zenekara játszotta igen ügyesen s úgy a mint Krausz Alajos tanítványaitól megszoktuk hallani, annyi különbséggel, hogy a karnagy távolléte pár helyen érezhető volt.

Enyiből áll, a mit egyenes kritikánk során elmondani szükségesnek láttunk. S itt csak ismételjük, hogy leszámítva egy pár — amugy sem jelentékeny dolgot — a jótékonyági egylet zeneestéje sikerült. A közönség is — különösen a kereskedői világ — ügyesen kitétt magáért, felkarolta nemesen a szegények és árvák ügyét.

A műsort táncz követte, mely a legjobb kedélyhangulatban reggeli 4 óráig tartott.

Járó-kelő.

Irodalom.

Előrajz Rudolf trónörökös főherczeg ő császári és királyi fensége közreműködésével és közremunkálásával az

Osztrák-Magyar Monarchia irásban és képben.

(Folytatás.)

A Szent István koronája országait ismertető rész általános vezetéséhez és szerkesztéséhez a következők járultak:

Haynald Lajos bibornok-érsek, Pulszky Ferencz, Berzeviczy Albert, Fraknoi Vilmos, Hunfalvy János, Ipolyi Arnold püspök, Jókai Mór, Keglevich István gróf, Nagy Miklós, Miskatovics József, Pauler Gyula, Salamon Ferencz, Szabó József, Szabó Károly, Szilágyi Sándor, Torma Károly, Zichy Jenő gróf.

Tekintettel a Szent István koronájához tartozó országok különböző nemzetiségeire, különösen az ethnographiai részre felszólítottak:

Bojnicics János és Krsnjavi Izidor a horvátok, Popovics István a szlavonok, Hadzsics Antal és Szandics Sándor a szerbek, Goldis János, Moldován Gergely és Vulcanu József a románok, Teutsch Traugott az erdélyi szászok, Zsilinszky Mihály a tótok, Finciczky Mihály és Homicskó Miklós a ruthének, Weber Samu a szepesi németek, Szentkláray Jenő a bács-megyei és temesvidéki németek, Czirbusz Géza a bolgárok, Kohn Sámuel a zsidók, Molnár Antal az örmények, Bartalus István a cigányok népisméjére

A mű illusztrálásának intézésére mindkét részen művészeti bizottság alakult. Az osztrák művészeti bizottság tagjai: Wilczek János gróf, Dumba Miklós, Beck Antal lovag tr. udvari tanácsos, Falke Jakab kormánytanácsos, Hecht Vilmos tanár, Lützow Károly tr. tanár, Müller Lipót tanár, Schaeffer Ágoston aligazgató, Schmidt Frigyes műépítész, Streit András építészeti tanácsos.

A Szent István koronája országait ismertető kötetek számára Budapesten alakult művészeti bizottság tagjai: Keleti Gusztáv, Benczur Gyula, Harkányi Fri-

gyes, Hegedűs Sándor, Mészöly Géza, Péchy Imre, Pulszky Károly, Szalay Imre, Wekerle Sándor.

„Az Osztrák-Magyar Monarchia irásban és képben” című munka tehát az osztrák-magyar monarchiának valamennyi országából és népfajából származó legkitünőbb irodalmi és művészi erők közös műve leendő.

Az egész mű 14—15 kötetre van tervezve; minden kötet átlag 30 ivre terjed s azonos szöveggel fog megjelenni német és magyar nyelven. A német kiadás szerkesztése Weilen J. tanár kormánytanácsosra, a magyar kiadásé Jókai Mórra van bízva.

A német kiadásnak a jelen előrajz alakjában eszközözlendő nyomtatását a bécsi csász. kir. udvari és államnyomda vállalta magára. A képek, nagyjából fametszetek, a külön e célra föllállított műintézetben Hecht Wilmos tanár vezetése alatt fognak készülni. A zinkographiákat és a népviseletek színnyomatot képeit Angerer és Göschl műintézete állítja ki.

A magyar rész és az osztrák kötetek magyar fordítása, szintén a jelen előrajz alakjában, a magyar királyi államnyomdában Budapesten nyomatik és adatik ki. A fametszetű képeket az e végre föllállított műintézetben Morelli Gusztáv tanár vezetése alatt magyar művészek készítik.

A mű két ívet, vagyis 32 lapot tartalmazó füzetekben, a szöveg közé nyomott képekkel, minden hó 1-én és 15-én fog megjelenni.

A mű teljes megjelenése évek hosszabb sorára lévén tervezve, ez uttal csak az első kötetek dolgozóit említhetjük. E névsor a munka előhaladásával természetesen folyvást növekedni fog.

(Vége következik.)

Helyi és vidéki hírek.

Erzsébet királyné ő Felsége ma, nov. 19-én ünnepi nevenapját. Ez alkalomból a helybeli róm. kath. templomban ünnepi mise tartatik, melyre az összes hatóságok hivatalosak. A magyarok istene halmoza el szeretett honanyánkat, legfelsőbb asszonyunkat, minden áldásával. Éljen a királyné!

Kitüntetések. Király ő Felsége az országos kiállítás kitüntetettjei között Dück József helybeli bőrgyárosnak a koronás arany érdemkeresztet, Goldschmidt Lajos ékszerész és Láng Márton posztósnak az arany érdemkeresztet legkegyelmesebben adományozta.

Toncs András újonnan választott bolonyai (szász) ev. lelkésznel megválasztása alkalmából tisztelettel az egyháztanács, melynek nevében Marczell legidősebb gondnok nyújtotta át neki a templom kulcsait, melyeket ez szép beszéd kíséretében vett át. Majd volt tanártársai tisztelegtek nála Kórodi L. rektor vezetése alatt, a kiket a volt növendékek követtek, érzékeny bucsút véve a jó tanártól.

Vonatkisiklás. A Budapestről jövő gyorsvonat f. hó 18-án két órai késéssel érkezett Brassóba, minek oka távirati értesülésünk alapján a vonat kisiklása volt. Egy kis ijedelmén kívül nagyobb baj nem történt. A vonat késése a postahivatalban nagy zavarkat idézett elő.

Színész. Tegnap szerdán Wurm színész jutalomjátéka alkalmából Schiller első, genialis szinpadalkotása, „A haramiák” hozott szinre. Wurm a törekvő szintársulatnak egyik legtehetségesebb tagja s a közönség tegnap tömeges megjelenésével, koszorúval s játéka megaptolásával adta kifejezését kiérdemelt rokonszenvének. — Bocka másodrangú szerepében (Schweizer) is bizonyosságot tett kiváló színészi tehetségének, míg Felsman k. a. (Amália) s Lobe (Ferenz) elismerésre méltó sikerrel küzdöttek meg nehéz feladataikkal. A szindarabot megelőzőleg Weiss színházi karnagy szakavatott vezetése alatt a városi zenekar lendülettel játszotta el Wagner Rienzi-nyitányát. Kár, hogy a derék zenekar vonós kara számra nézve oly gyengén van képviselve (mindössze tizen s egy cello); e körülmény már eleve megnehezíti oly művek bemutatását, melyeknél a dinamikus hatás is lényeges.

A szászmagyarosági ág. ev. iskola I-ő és az ottani gör.-kel. iskola II ik osztálya a nagymérvű höghurut miatt az alispán ur által e hó 14-én bezáratták s a szükséges óvintézkedések megtételek.

Tombola. Miután a magyar dalegylet estélyén kisorsolt tárgyak egyrésze még nem vitetett el, tisztelettel kéretnek a következő számok u. m. 24. 223. 414. 487. 503. 602. 675. 676. 713. 714. 717. 739. 742. 763. 773. 778. 796. és 798. — tulajdonosai, hogy nyereség tárgyaik átvétele végett f. hó 21-én szombaton d. u. 2—4 óráig az egylet helyiségében (czérna-utca, Papp F. butoraktára fölött) annyival is inkább sziveskedjenek személyesen vagy küldötteik által jelentkezni, mert ellenesetben a tárgyak az egylet tulajdonává válnak.

Legujabb.

Szófia, nov. 17. A szerb előportyázó csapatok ma estefelé visszavonultak. Visszavonulásuk okául itt a városban az a hír van elterjedve, hogy Sándor fejedelem béke alkudozásra külön követet küldött a szerb királynak.

Szófia, nov. 17. (Éjjel 11 óra.) Lovas futárok hozzák hírt, hogy a holgár csapatok hősiesség magatartást tanúsítanak a déli tűzvonalon, hol négy szerb dandár van 12 ágyúval koncentráva. Slivniczánál két órai folytonos csatározás után minden ponton visszaverték a szerbek támadását. A városban nagy az izgatottság.

Budapest, nov. 18. Pulgária felhívására a porta megadta a választ. Kijelenté, hogy ez idők szerint nem szándékozik a háborúba beleavatkozni.

Lesjanin szerb tábornok a bulgárokat Widdinnél fényesen legyőzte. Ez ütközetben több mint 1000 bulgár elfogatott.

Kis lutri: Utolsó brünni húzás november 18-án:
90. 10. 43. 85. 33.

Brassai piaci árfolyam.

Brassó, 1885. november hó 19-én.
Rómán papírpénz a 20 frankos 8.30 vétel 8.34 eladás
ezüstpénz a 20 8.25 . . . 8.30
Napoleon d'or (aranypénz) 9.96 . . . 10. —
Török lira 11.30 . . . 11.40
Orosz imperial 10.17 . . . 10.25
Arany 5.91 . . . 5.96
Orosz papírrubel 122. — . . . 123. —

Felölös szerkesztő: Szterényi József.
Kiadótulajdonos: Alexi könyvnyomdája.

H I R D E T M É N Y E K.

Szám 5156./1885.

Hirdetmény.

Vonatkozással f. évi szeptember hó 10-én 3793.1885. sz. a. kelt hirdetményre, mindazon adózók, kik adókönyvecskéikbe az 1885. évi adó tartozásuk előírása még keresztülvive nincsen, ujjlag felszólíttatnak, miszerint adókönyvecskéikkel a folyó évi adótartozás, illetőleg adókönyvecskéik kiegészítése végett nyolcz nap alatt, azaz folyó hó 25-éig az alólírt adóhivatalnál annál bizonyosabban jelentkezzenek, — mivel igazolatlan mulasztás esetén 1—5 frtig terjedhető pénzbírság az illető mulasztó féltől feltétlenül be fog szedetni.

Brassó, 1885. november 16.

A városi adóhivatal.

1584./1885. t. sz. tllkvi.

(273) 1—1

Visszarverési hirdetményi kivonat.

A nagy-sinki kir. járásbírság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a nagy-szebeni földhitelintézet végrehajtónak százalmi idősb Rohrmann András hagyaték végrehajtást szenvedő elleni 362 frt 80¹/₂ kr töke követelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a nagy-sinki kir. járásbírság területén lévő és a százalmi határon fekvő, a százalmi 78. számú telek-jegyzőkönyvben A + 791, 1149, 1230, 2210, 2539. 2605, 3137—

(271) 1—1 3138, 3368, 3510, 3564. 3921, 4208, 4254, 4351, 4549, 4594, 4651, 4733, 4844, 4975, 5021, — 5072, 5798, 5967, 5986—5987, 6149, 6367, 6606, 6681, 6771, 7103, 7127, 7483, 7680, 7793, 7904, 8016, 8118, 8211, 8251, 8206, 8247, 8950, 8961, 9346—9349, 10487, 10570, 10814, 11290, 11486—11487, 11508, 11683, 12612, 12732, 12763, 13221, 13381—13382, 13723, 13791, 14794, 14820, 14972, 15213, 15321, 15668, 15872. és 16041. helyrajzi számok alatt felvett, már ifjabb Rohrmann András által megvett ingatlanokra az árverést 436 frt 80 kr vételárban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1885. évi december hó 5-ik napján délelőtt 10 órakor a százalmi község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozők tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis összesen 43 frt 68 krt készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törv.-cikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ban kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. t.-cz. 140. §-sa értelmében a bánatpénznek a bíróságnál való előleges elhelyezéséről kikiáltott szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Nagy-Sinken, 1885. október 20-án.

A n.-sinki kir. járásbírság m. tllkvi hatóság.
Pildner,
kir. albiró.

1879-beli bor

(272) 1 3

legjobb minőségű, palaczkokba lehuzható
összesen 20000 hektóliter
jelenleg jutányos árban eladó
Höltövényben
Jakobovits Mátyás italmérési jog haszonbérlettel.

a Pesti magyar kereskedelmi banktól.

Részvénytőke 5 millió forint.

A nagyérdemű közönség könnyebbitésére a „Pesti magyar kereskedelmi Bank” elhatározta, a budapesti értéktőzsdén jegyzett sorsjegyekre az 1883. évi XXXI. törvénycikk alapján igen kis havi részletfizetésekre törvényesen bélyegzett részletiveket kiadni, s ezen üzletág toganatosításával Adler L. Jakab helybeli váltóüzletét bízta meg.

Adler L. Jakab váltóüzlete Brassóban
ajánl a n. é. közönségnek

SORSJEGY-RÉSZLETÍVEKET

Kiadva a PESTI MAGYAR KERESKEDELMI BANK által

* a vevő kívánsága szerint 12, 18, 24, 30 s 36 havi részletfizetésre. *

Az első részlet készpénzfizetése után a vevő már törvényes tulajdonosa a részletiv lejártá előtt netalán tett nyereségnek.

Egyelőre kaphatók a következő részletivek:

25 drb	Magyar	9.25	10.50	12.41	14.48
9 "	Vörös-kereszt-	3.33	3.78	4.47	5.61
6 "	sorsjegy	2.22	2.52	2.98	3.74
3 "		1.11	1.26	1.49	1.87
15 drb	Osztrák	8.55	9.75	11.55	14.48
6 "	Vörös-kereszt-	3.42	3.90	4.62	5.79
4 "	sorsjegy	2.28	2.60	3.08	3.86
2 "		1.14	1.30	1.54	1.93
Bécs városi sorsjegy		5. —	5.66	6.71	8.43
Szerb 3% járadék-sorsjegy		1.26	1.44	1.70	2.13
Tisza-szabályozási sorsj. 4%		4.91	5.59	6.61	8.30
Magyar járadék egész		4.75	5.40	6.35	8.03
Hitel-sorsjegy		7.08	8.06	9.53	11.97
1864. évi állam-sorsjegy		6.84	7.79	9.20	11.56

Ugyanitt más sorsjegyekre is kaphatók részletivek.

Különös előnyben részesül a részletivek vásárlója az által, hogy a havi fizetéseket nálam eszközölheti, mi által a fél már portóban is egy részletet megtakarít. Ugyan nálam készpénzzel adatnak szóbeli s írásbeli felvilágosítások.

A budapesti magyar kereskedelmi bank részletiveit újból ajánlom a n. é. közönség b. figyelmébe, annyival is inkább, mert érintkezésbe jó a főváros legrealisabb pénzintézetével, mely a törvényes százaléknál többet nem számít.

Kiváló tisztelettel

Adler L. Jakab,
váltóüzlete. Főtér, virágsor.

(239) 15—30

Brassó, főtér, virágsor.